

Pestújhely gyógyszerértárai

Horváth Csaba

Pestújhely Rákospalotának a Pótlék-dűlő és a Nádor-tó közötti részén, az 1890-es években jött létre Széchenyi-telep néven. Gyors fejlődése az 1905. évi parcellázások után következett be. Az első lakói vasutasok, postások és értelmiségiek voltak. Később a lakosság többsége ipari munkás volt. 1909-ben önálló község lett és ekkor vette fel a Pestújhely nevet.

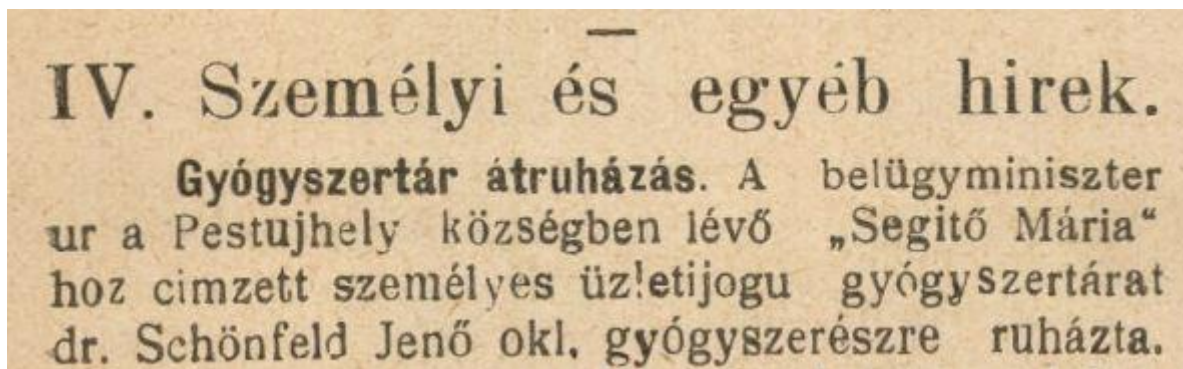
Pestújhely első gyógyszerértára a Segítő Mária patika volt. A gyógyszerértár személyes üzleti jogát póstelki Klázer Gyula gyógyszerész nyerte el 1909-ben. A gyógyszerértár a Széchenyi-telepen nyílt meg a dr. Szűcs István utca 2. szám alatt. 1916-tól dr. Schönfeld Jenő, 1924-től Falcsik Gábor, 1928-tól Bordás (eredetileg Bardách) Dezső, 1941-től dr. Szász Tihamér voltak a tulajdonosok. 1942-ben bérlőként megjelent Magyary-Kossa László. 1945-től Bordás Gábor volt a tulajdonos, a felelős vezető Tarnai Ákos

Gyógyszerértarak.

Személyjogú gyógyszerértarak engedélyezése.

Deliblát (Temes vm.), *Emanuel Sándornak* (129,030/1908. B. M. sz.)
Szászkézd (Nagy-Küküllő vm.), *Silbernagel Emilnek* (138,038/1908. B. M. sz.).
Bogács (Borsod vm.), *Jezsó Arthurnak* (142,866/1908. B. M. sz.).
Szeged (Alsótanyai központ), *Apró Endrének* (150,675/1908. B. M. sz.).
Rákospalota (III. a Széchenyi-telepen), *Klázer Gyulának* (153,015/1908. B. M. sz.).

1. ábra: Belügyi Közlöny 1909.01. 31.; 6. szám, 88. o.

2. ábra: PPSK Vármegye Hivatalos Lapja 1914. 09. 10.; 12. évf. 36. szám, 400. o.

3. ábra: Friss Újság 1915. 05. 15.; 20. évf. 134. szám, 8. o.

4. ábra: Gyógyszerészi Közlöny 1922. 07. 23.; 38. évf. 30. szám, 378. o.

Bardách Dezső volt újfahértői gyógyszerész átveszi Falcsik Gábor „Segítő Mária” című pestújhelyi gyógyszertárát. — Uzoni Kovács

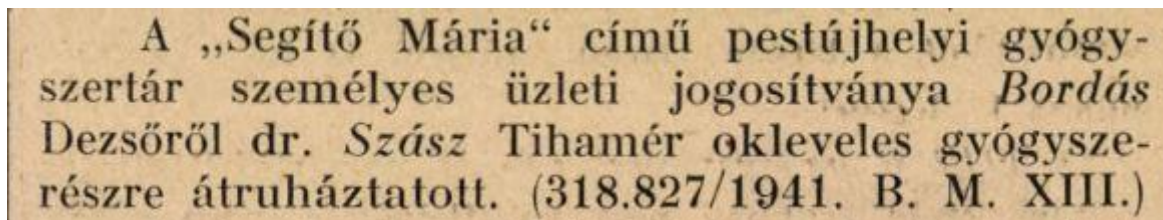
5. ábra: Gyógyszerészi Közlöny 1927. 01. 16.; 43. évf. 1. szám, 12. o.

Falcsik előtt pár hónapig Ambrus Tibor volt a patikárius.

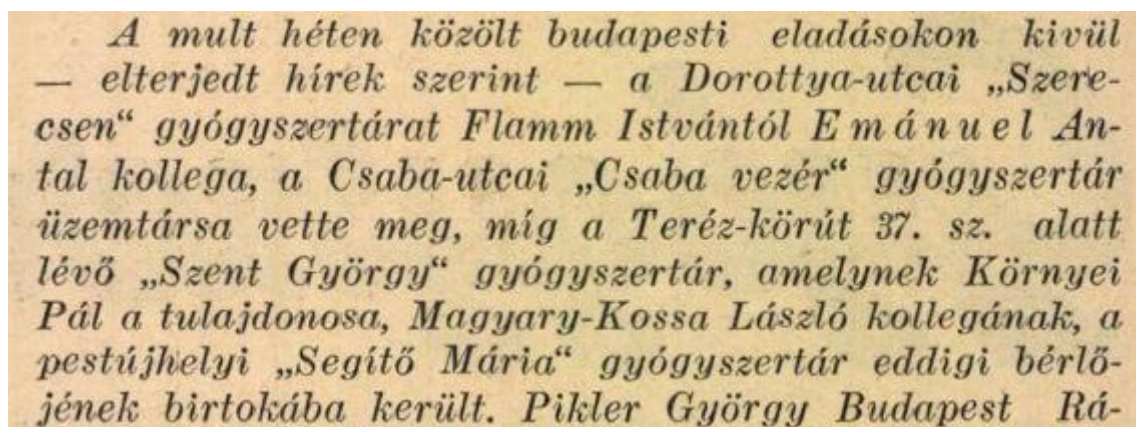
— Névvaltoztatás. *Bardách* Dezső pestújhelyi gyógyszerész úgy a maga, mint kiskoru Gábor és Alfréd fiai nevét belügyminiszteri engedéllyel *Bordásra* változtatta.

6. ábra: Az Újság 1937. 05. 05.; 13. évf. 101. szám, 8. o.

A „Segítő Mária“ című pestújhelyi gyógyszerészertár személyes üzleti jogosítványa *Bordás* Dezsőről dr. *Szász* Tihamér okleveles gyógyszerészre átruházta. (318.827/1941. B. M. XIII.)

7. ábra: Gyógyszerési Közlöny 1941. 07. 19.; 57. évf. 29. szám, 408. o.

A mult héten közölt budapesti eladásokon kívül — elterjedt hírek szerint — a *Dorottya-utcai* „Szerecsen“ gyógyszerterát *Flamm Istvántól E m á n u e l Antal* kolleaga, a *Csaba-utcai* „Csaba vezér“ gyógyszerterár üzemtársá vette meg, míg a *Teréz-körút 37. sz. alatt* lévő „Szent György“ gyógyszerterár, amelynek *Környei Pál* a tulajdonosa, *Magyary-Kossa László* kollegának, a pestújhelyi „Segítő Mária“ gyógyszerterár eddigi bérlőjének birtokába került. *Pikler György* Budapest Rá-

8. ábra: Gyógyszerési Szemle 1942. 11. 07.; 7. évf. 45. szám, 443. o.

A patikát államosították majd 1992-96 között szűnt meg; jelenleg fogászat működik a helyén.

Pestújhely második gyógyszerterára az Apolló patika volt. A gyógyszerterár személyes jogosítványát *Kaczián Sándor senior* nyerte el 1914-ben. A gyógyszerterár a gr. *Andrássy Gyula* út 44. szám alatt nyílt meg. A gyógyszerterár tulajdonjogát 1936-ban a lánya, *Gáll Elekné, Kaczián Sarolta* örökölte és birtokolta az államosításig (23191-1936. B. M. számú, rendelet).

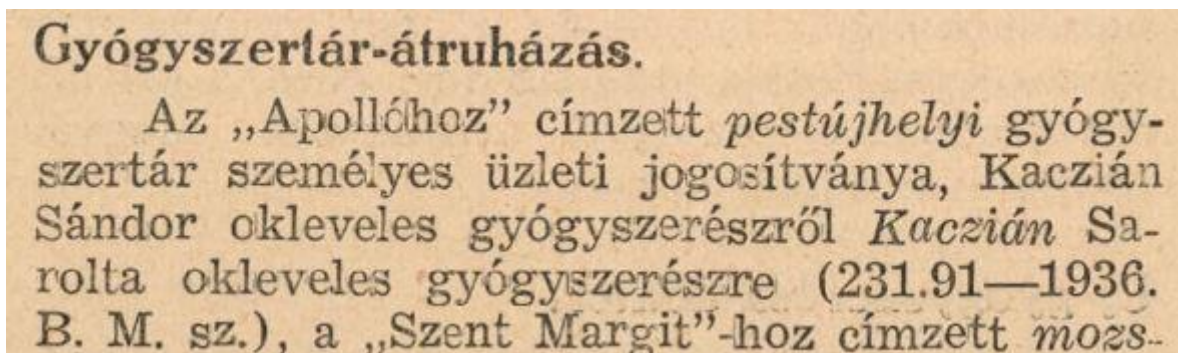
Tulajdonosok: 1914: *Kaczián Sándor senior*, - 1936: *Kaczián Sarolta, Gáll Elekné*.

Gyógyszertárak.

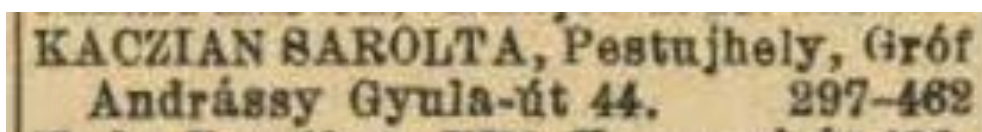
Személyjogú gyógyszertárak engedélyezése.

Kürtakesz. *Kövér Ödön* gyógyszerészmesternek. (35,022/1914. B. M. sz.)
Nyiregyháza VII. *Gergelyffy György* gyógyszerészmesternek. (44,045/1914. B. M. sz.)
Czepléd V. *Hauer Lajos* gyógyszerészmesternek. (53,221/1914. B. M. sz.)
Pestújhely II. *Kaczián Sándor* gyógyszerészmesternek. (69,228/1914. B. M. sz.)

9. ábra: Belügyi Közlöny 1914. 04. 26.; 19. szám, 288. o.

10. ábra: Gyógyszerészi Közlöny 1936 .05. 09.; 52. évf. 19. szám 303. o.

11. ábra: A budapesti egységes hálózat (Budapest és környéke) távbeszélő szaknévsora, 1943. évi január hó; 150 o.

A fenti 1943. januári telefonkönyvi bejegyzés szerint még a Kaczián család az üzemeltető. A patika 1975 előtt megszűnt, az Apolló és a Pestújhelyi út sarkán állt, illetve korabeli a Paula tér (mai nevén Sztáray Mihály tér) 1. szám alatt. Elképzelhető, hogy anno pár házzal arrébb költözött a patika, mert a mai házszámozás alapján a tér 1-es háza az a Neptun utcai oldalon áll, nem pedig az Apolló utcai oldalon.

Az 1904-1913 között már egyszer működő intézményi patikát 1921-ben újranyitották és az vélhetően a kórház bezárásig működött is.

Házi gyógyszertár engedélyezése.

Az Országos Munkásbiztosító Pénztárnak
pestujhelyi munkáskórháza részére 10.527—
1921. N. M. M. szám alatt házi gyógyszertár
engedélyeztetett.

12. ábra: Gyógyszerészi Hetilap 1921. 04. 24.; 60. évf. 3048. szám, 256. o.